

Sjekkliste halesår

Halesår er en betydelig årsak til smerte, infeksjoner, lammelser, delkassasjoner og totalkassasjoner. Ca 3 % av slaktegrisen har halesår ved slakting. Det er viktig alltid å gjøre tiltak for å minske risikoen for halebiting. Når bitingen har startet, er det ofte vanskelig å begrense skaden. Det er også meget vanskelig å påvise årsaken til halebiting i ettertid. Forebygging er derfor svaret på denne utfordringen. Vi må bruke all den kunnskap vi har for å optimalisere griselivet.

Sjekk dette:

- Har alle grisene tilgang til fôr?
 - Halebiting oppstår ofte når det er sterk konkurranse om ressursene og mat er grisens viktigste ressurs. Antall gris i bingen må alltid tilpasses eteplassen.

Din vurdering: _____

- Fungerer alle fôrautomatene?
 - Tomme fôrautomater eller blokkerte fôrautomater trigger halebiting.

Din vurdering: _____

- Gir alle drikkenipler nok vann?
 - Sørg for mange nipler og nipler med god kapasitet.

Din vurdering: _____

- Er det alltid nok plass i bingen og ved drikke- og eteplassene?
 - Plassmangel er en av hovedårsakene til at det går galt. Gris skal kunne ete og drikke uten at annen gris kommer inn i intimsone rundt hode og skulder.

○ Din vurdering: _____

- Er ventilasjonen god nok både ved maksimums- og minimumsbehov og er grisens liggeplass fri for trekk?
 - Trekkfri bingebetyr at lufta ikke beveger seg mer enn 20 cm per sekund i grisens hodehøyde. Sjekk med røyk og sjekk når ventilasjonsbehovet er stort og når det er lite.

Din vurdering: _____

○ Er støyen fra viftene så lav at grisene kan kommunisere?

- Gris må kommunisere, også med lyd, for å etablere rangorden og vedlikeholde den i flokken.

Din vurdering: _____

○ Begrenses flytting og omgruppering mest mulig?

- Flytting og omgruppering ødelegger etablert rangorden. Ny orden i flokken etableres med nye rangkamper. Dette krever energi (økt fôrforbruk) og kan føre til halebiting. Grisen har det best om den får gå i stabil flokk hele livet.

Din vurdering: _____

○ Brukes det nok strø og fins det rotemateriale i bingene?

- Bruk mye strø og halm eller annet rotemateriale. Gris er bygd for å bruke trynet, la den få sjansen – hver dag.

Din vurdering: _____

○ Tas gris som biter ut av bingen og isoleres fra annen gris?

- Dette bør skje raskt og en trent griserøker kan se tidlige tegn på halebiting. Det er veldig dårlig dyrevelferd ikke å ta biteren ut av flokken.

Din vurdering: _____

○ Flyttes halebitt gris til sykebinge og behandles?

- Halebitt hvor grisen blør, har smerter og hvor halen er betent skal behandles. Avhengig av graden kan det skje med lokal behandling eller med generell behandling (blåspray, antibiotika, smertestillende)

Din vurdering: _____

○ Avlives gris med alvorlig halebitt?

- Alvorlig halebitt er svært smertefullt og gir ofte kassasjon. Grisen skal ikke lide og bør derfor ofte avlives.

Din vurdering: _____

Jeg har gjennomgått sjekklisten og vurdert risiko fro halebiting i min besetning.

_____ / _____

Dato

signatur

DETTE DOKUMENTET GJØR SEG GODT OPPSLÅTT PÅ VEGGEN PÅ FJØSKONTORET. Det er et signal om aktiv holdning til dyrevelferd.